

VISIEDOCUMENT AANPAK HUISELIJK GEWELD en KINDERMISHANDELING WEST-BRABANT

Met dit visiedocument willen wij, de partijen bij het Samenwerkingsconvenant van 10 juni 2009, vastleggen hoe wij denken over huiselijk geweld en kindermishandeling en hoe wij samen willen handelen in de aanpak daarvan. In West-Brabant is in de voorbije jaren een stevige basis gelegd voor de aanpak van huiselijk geweld. De belangrijkste mijlpaal was de totstandkoming van het Advies- en steunpunt huiselijk geweld op 1 mei 2005 en de daarmee samenhangende samenwerkingsovereenkomst die met een Convenant werd bekrachtigd. Wij willen onze aanpak verder verbeteren door onze werkwijzen nog meer op elkaar af stemmen zodat we nog beter toegerust zijn voor ons optreden in concrete situaties van huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarmee zullen wij immers door de ingebruikneming van de mogelijkheden die de Wet tijdelijk huisverbod biedt, in toenemende mate worden geconfronteerd.

Gezamenlijk standpunt over huiselijk geweld en kindermishandeling

Huiselijk geweld/kindermishandeling is de meest voorkomende geweldsvorm in onze samenleving. Bij geen enkele geweldsvorm vallen zo veel slachtoffers als bij huiselijk geweld. Het is bovendien een geweldsvorm die in alle milieus en culturen voorkomt en waarvan iedereen het slachtoffer kan worden: mannen, vrouwen, kinderen, ouderen, mensen met of zonder beperking.

Als een mens zich ergens veilig moet voelen dan is dat wel in de eigen privé-omgeving. En toch is de kans dat men juist daar slachtoffer wordt van geweldgebruik groter dan in de publieke ruimte. Aanpak van geweld in de privésfeer moet daarom een prominente plek hebben op de agenda van alle organisaties die de veiligheid en het welzijn van de inwoners van West-Brabant tot hun taak rekenen. Dit geldt temeer nu onderzoek steeds duidelijker maakt hoe groot de impact is van huiselijk geweld. Het gaat niet alleen om de fysieke en psychische gevolgen voor het slachtoffer zelf, maar ook om de gevolgen voor de directe omgeving en de samenleving als geheel.

Wij zullen dan ook in het beleid van onze organisatie én in de taakuitoefening door onze medewerkers uitdragen dat huiselijk geweld en kindermishandeling onder alle omstandigheden, jegens wie ook gepleegd, altijd onaanvaardbaar is. Karakter, psychische problemen, geldproblemen, alcohol- of drugsgebruik, religie of cultuur: het vormt allemaal geen verontschuldiging.

Bij de aanpak van huiselijk geweld zullen wij bovendien in situaties waarin kinderen direct of indirect slachtoffers van het geweld zijn, het belang van de kinderen altijd de hoogste prioriteit geven.

De kwaliteitsslag in West-Brabant

Om de gewenste kwaliteitsverhoging in West-Brabant de komende jaren te kunnen realiseren, zullen wij een samenwerkingsverband inrichten. Samenwerking is nodig om een sluitende aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling te kunnen realiseren¹. Binnen de zo

¹ Een sluitende aanpak is een aanpak die alle betrokkenen bereikt en een passend antwoord biedt in alle stadia waarin het gezinsgeweld zich voordoet en op alle facetten van het probleem. De sluitende aanpak richt zich dus op:

- het hele gezin en daarbinnen specifiek op slachtoffers, plegers, getuigen van het geweld en het hele werkerterrein: bewustwording, preventie, vroegsignalering, crisisinterventie, opvang, hulpverlening/behandeling, strafrechtelijk optreden en nazorg.

ontstane structuur zullen wij vervolgens onze collectieve inzet kwalitatief verhogen en onze interne werkwijze in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling daarop afstemmen. Dit zal er onder meer toe leiden dat het voor het algemene publiek en de gezinnen waarin huiselijk geweld speelt, nagenoeg niet merkbaar is dat zij in feite bediend worden vanuit verschillende organisaties.

De beoogde verbeteringen in werkwijze en structuur in en tussen organisaties is niet alleen functioneel voor de aanpak van huiselijk geweld. Ze zijn ook bruikbaar voor andere trajecten waarbij de samenwerking tussen (deels) dezelfde organisaties noodzakelijk is zoals: Centrum voor Jeugd en Gezin, aanpak kindermishandeling (RAAK), gebruikmaking van de Verwijsindex Risicjongeren (VIR, Zorg voor jeugd in West-Brabant), aanpak eengerelateerd geweld, aanpak overlastgevende jongeren. De inrichting van de werkwijze en structuur zal derhalve geschikt moeten zijn voor deze bredere toepassing. Zo kan voor de verschillende thema's met kleine aanpassingen in de structuur en werkwijze worden volstaan.

Waarom willen wij investeren in een gezamenlijke werkwijze?

Wij beseffen dat wij ieder afzonderlijk niet in staat zullen zijn om de ingewikkelde processen die leiden tot huiselijk geweld of kindermishandeling, te voorkomen of te doorbreken. Het zijn immers processen waarbij alle gezinsleden betrokken zijn en die meestal in het verre verleden, in vorige generaties, hun oorsprong vinden. Indien een organisatie één van de gezinsleden als verdachte, cliënt of patiënt kent, heeft zij slechts zicht op een deel van het systeem en een deel van het probleem, namelijk dat deel waarop zij haar expertise heeft. Een gezamenlijke werkwijze is de enige manier om een sluitende aanpak van huiselijk geweld te realiseren. Deze sluitende aanpak impliceert een integrale aanpak in de meest brede zin van het woord.

Dat betekent dat wij niet alleen gezamenlijk optrekken en ons gezamenlijk verantwoordelijk maken bij het outreachend en vasthoudend optreden tegen en helpen van gezinnen waar huiselijk geweld aan de orde is. Wij zullen ook van onze medewerkers verlangen dat zij de individuele gezinsleden die zij als verdachte, cliënt of patiënt binnen de organisatie zien, mede zullen benaderen vanuit de context van het gezinsbelang. Wij doen dat niet alleen vanuit het besef dat de beste garantie voor het voorkomen van herhalingen, een werkwijze is waarbij parallelle ondersteuning aan alle gezinsleden wordt geboden. Op deze manier zijn wij ook sneller in staat problemen in een gezin te signaleren vóórdat die escaleren.

Integrale aanpak en het zoveel mogelijk optreden als één geheel richting het gezin, impliceert ook dat wij zoveel mogelijk - en zeker in tijden van crisis binnen een gezin - zullen werken via één contactpersoon in het gezin. Het beperken van het aantal 'externen' in het gezin is essentieel voor het opbouwen of herstellen van vertrouwen van het gezin in de ondersteuning die nodig is om het geweldgebruik te kunnen doorbreken.

Wij stellen ons daarom onconventioneel en flexibel op en zijn bereid onze gezamenlijke en interne werkwijze, zowel inhoudelijk als qua procedure, af te stemmen op de behoeften van het gezin en op elkaar. Die flexibiliteit impliceert mede een voortdurende en gemakkelijke bereikbaarheid en de bereidheid om op een eenvoudige manier, relevante informatie te delen.